

Малик Ю. Р.
здобувач
Науковий керівник – старший викладач
Босецька Н. Г.
Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького
м. Черкаси

ВІТЧИЗНЯНИЙ ТА ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ АНІМАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ГОТЕЛЯХ

Анімація в індустрії гостинності є молодого галуззю соціальної психології. Соціологи відзначають збільшення вільного часу у населення і, як наслідок, зміну інтересів і потреб людей у сфері рекреації, туризму і розваг. Анімаційні послуги користуються популярністю. Найбільш стрімко розвивається анімаційна діяльність в європейських країнах.

При порівнянні анімаційних програм, які проходять в готелях Туреччини та України, виявлені істотні відмінності. Готельна анімація в Туреччині розвинена давно і користується величезним попитом, що істотно відрізняється від спроб організувати дозвілля туристів в готельних закладах нашої країни. Організація анімаційно-культурної діяльності готелів повно представлена на Заході. За кордоном анімаційна діяльність розвивається вже протягом тривалого часу і тому її рівень є досить високим. В табл. 1 наводиться порівняльний аналіз зарубіжного і українського досвіду з організації анімаційної діяльності в готельній індустрії.

Таблиця 1 - Зарубіжний і вітчизняний досвід організації анімаційної діяльності в готельній індустрії

Зарубіжний досвід	Вітчизняний досвід
1. Індустрія розваг розвивається понад півстоліття тому, як результат – розвинена система організації дозвілля.	1. Розвивалася з СРСР в санаторії, пансіонаті, будинку відпочинку, літньому таборі. Масовик-вітівник – аніматор.
2. Досягли успіху: США, Канада, країни Західної Європи	2. Анімація як самостійна галузь з'явилася тільки в 2002 р.
3. Різноманітність анімаційних програм, від невеликих побутових сценки до серйозних театралізованих вистав.	3. Українські готелі характеризуються малою оснащеністю анімаційними послугами.

4. Для кращої організації анімаційної діяльності, встановлюються ділові контакти з підприємствами, що надають послуги розваги, дозвілля, відпочинку та спорту.	4. Анімаційні програми: дискотеки, заняття фізкультурою, ігри, конкурси, вечори зустрічей, вікторини, свята, спортивні заходи, змагання, вистави, театральні сцени, танці, концерти
5. Формуються анімаційні служби, що організують дозвілля і відпочинок гостей.	5. Організація анімаційного заходу починається з визначення теми, місця і часу проведення, кількості і віку гостей, підбираються ведучий, виконавці, інвентар та ін.
6. Готелі мають власну спортивну базу, кіноконцертні зали, дискотеки, різні клуби і ігрові заклади.	6. У проведенні культурно-розважальних заходів використовуються глядацькі зали багатоцільового призначення.
7. Наявність комплексних програм, з використанням елементів нетрадиційної терапії різних країн світу.	7. Роль аніматора часто виконує консьєрж.
8. Велика різноманітність свят, фестивалів, карнавалів, що дозволяє аніматорам готельних підприємств в організації анімаційної діяльності.	8. Анімаційні заходи в основному носять традиційний характер або запозичується у зарубіжних країн.
9. Розвинений анімаційний сервіс в курортних зонах.	9. Українська анімація прагне до зарубіжних зразків.
10. Послуги анімаційного типу на зарубіжних курортах діляться на: - стандартні (дитяча кімната, ігрові автомати, басейн, водні ігри, волейбольний майданчик, пляж, танцпол, гримерна і місце ді-джея, спорткомплекс); - додаткові (велосипед, ролики, скутер; тенісні корти; стрільба з лука; баскетбольний майданчик; парк; снорклінг; тир; пісня); - ексклюзивні (скеледром, пейнтбол-клуб, ролердром, батут, комп'ютерний клуб, автодром, армреслінг-клуб, міні-аквапарк) [3].	10. Форми організації анімаційно-дозвіллевої діяльності: - дитячі розваги; – анімація; – екскурсія; - ігрові автомати, більярд, шахи; - показ кінофільмів; - водні розваги; - вечори відпочинку та розваг (дискотека, караоке і т. д.); - спортивно-масова робота; - бібліотечна робота; - концертна діяльність [2].

11. Дотримання принципів вимагає: якісні програми, дороге і високоякісне обладнання, нові підходи в управлінні і висококваліфікований персонал.	11. Форма залежить від матеріально-технічної бази готелю, його розташування, інфраструктури, контингенту, рівня працівників дозвілля
12. Кваліфіковані аніматори	
13. Структура і кадровий склад служби залежить від величини і типу готелю.	
14. Анімаційний сервіс базується на: кадрах, матеріально-технічній базі, місці, технології	
15. Етапи організації програми: підготовка, проведення та аналіз проведеної програми.	
16. Правильна організація рекламної компанії.	
17. Власний фірмовий стиль	
18. Анімаційні програми залежать від розміру готелю, місця розташування, можливостей	

Таким чином, зарубіжні країни і Україна пішли різними шляхами в розвитку анімаційної діяльності. Зарубіжні країни багато в чому випереджають Україну по способам і рівню надання послуг анімації. Основні проблеми організації анімаційної діяльності України полягають в слаборозвиненій туристській індустрії, від якої безпосередньо залежить наповнюваність готельних підприємств і матеріальна база.

Суттєвою проблемою при організації анімаційної діяльності є нестача висококваліфікованих кадрів в області анімації та утримання матеріальної бази: обладнання для пляжу і дитячих майданчиків, приміщення, меблі та необхідний реквізит, інвентар, обладнання для ігор і тренажерних залів і т. д.

Для того, щоб розвивати вітчизняну анімаційну діяльність, необхідно вдосконалити матеріально-технічну базу існуючих об'єктів розміщення і ввести на ринок нові заклади, орієнтовані на анімаційний сервіс. Необхідно також виводити на ринок нові підприємства індустрії розваг і за межі готельних комплексів, з якими б підприємства співпрацювали при організації анімації. Найбільш актуальними будуть: парки розваг, аквапарки, ігрові майданчики, атракціони, дельфінарії, зоопарки, пересувні містечка, спортивні зали, відкриті танцпольні майданчики, конгрес-холи, басейни [4].

Для формування анімаційних програм в готельних комплексах необхідно

створити анімаційну службу. Крім безпосередньої роботи з відпочиваючими, анімаційна команда може брати участь в рекламній діяльності готельного підприємства. Щоб підвищити рівень організації анімаційної діяльності готелів, аніматори повинні враховувати інтереси туристів, які залежать від факторів: віку, статі, національності, освіти, доходів, професійних інтересів і т. д. Способами підвищення ефективності готельної анімації служать: залучення туриста в захід, зближення шляхом перетворення глядача в учасника [5].

Таким чином, якщо українська індустрія гостинності буде впроваджувати всі запропоновані заходи щодо вдосконалення анімаційної діяльності, то вона залучатиме різні категорії клієнтів, стане більш привабливою для співвітчизників і для зарубіжних гостей, наблизившись до світових зразків.

Курортний спа-готель NEMO розташований в історичному центрі Одеси, поруч з пляжем Ланжерон.

Основні характеристики готелю «Немо» наведені в таблиці 2.

Таблиця 2 – Основні характеристики готелю «Немо»

Назва показника	Значення показника
Назва готелю	Немо
Стиль будівлі	Сучасний, модерн
Кількість номерів	180
Категорія номерів	Стандарт, покращений стандарт, люкс, сімейний люкс, презид. люкс
ЗРГ	Ресторан «Дельфін», ресторан «Panorama», ресторан «Nemo Beach Club», ресторан «Burger Club»
Інфраструктура	9 басейнів з підігрітою морською водою, 7 гідромасажних джакузі, 35 гідромасажних джакузі в номерах
SPA-комплекс	Термо-контрастні купальні, соляний грот, альпійська сінна парна, сауна, лазня, парна, інфрачервона сауна, «Душ вражень», водоспад, купіль, джакузі, солярій, Spa капсула, Spa bar і зона відпочинку, кімната релаксації з масажними кріслами
Центр масажу і косметології	Індивідуальний хамам, римська парна, душ "Шарко", бальнеологічна ванна з гідромасажем і фітобочка, масаж, унікальні SPA-ритуали
Дитячий клуб	Розважальні заходи, аніматори, дитячий Аквапарк з ігровим майданчиком з атракціонами
Фітнес-клуб	Сучасні тренажери, групові тренування і першокласний тренерський склад, RELAX ZONE з масажними кріслами
Салон краси	Всі види перукарських послуг, манікюр і педикюр

Кінозал	Оснащений комфортабельними кріслами і звуком Dolby Surround, сеанси мультфільмів і шедеврів світового кінематографа для батьків
Конференц-зал	Обладнаний для проведення переговорів, зустрічей, конференцій, тренінгів, семінарів, майстер-класів. Розрахований на 50 осіб

При організації анімації необхідно враховувати особливості різних вікових груп гостей і, таким чином, передбачити наступні види дозвілля:

1) Для дітей дошкільного віку основна увага приділяється грі, тому пропонується ігroteка, подорож у казку, конкурс малюнків, прогулянки тощо;

2) Для підлітків пропонуються інші форми, окрім перерахованих вище. Діти цієї вікової групи досить активні, вимогливі та ініціативні. У підлітків широке коло інтересів. Можна запропонувати екскурсії та лекції, спортивні змагання, конкурси та дискотеки, естафети, веселі години та свята;

3) Програма для молоді дещо відрізняється. Це вік, коли формується особистість та світогляд. Програми дозвілля включають: ігри, такі як КВК, вечірки та дискотеки, аукціони, ярмарки та вистави, фестивалі та шоу, спортивні змагання, олімпіади, походи та телебачення;

4) Для людей середнього віку підходять спокійні заходи: світські салони та конкурси, літературні та творчі вечори, банкетні, презентації, концерти і т. д.;

5) Людям старшого віку пропонуються такі види дозвілля, як посиденьки, чаювання, вечори (пам'яті та романтики), виставка рукоділля.

Пропонуються наступні анімаційні програми для гостей різного віку готелю «Немо» (табл. 3).

Таблиця 3 – Анімаційні програми готелю «Немо»

№	Вікова група	Захід
1.	Анімація дітям дошкільного віку	ліпка з пластиліну, малювання, збирання конструктору, читання книжок, бавлення в іграшки, танці під музику
2.	Анімація школярам	спортивні ігри, інсценування вистав, вікторини, дискотека
3.	Анімація для молоді	м'ячі для активних ігор, витратні матеріали для КВК, організація вистав, концертів
4.	Анімація для людей середнього віку	конкурси, концерти, спортивні заходи
5.	Анімація для літніх людей	виставки рукоділля, музичні вечори, концерти

Таким чином, добре налагоджена анімаційна програма - це фактор успішності гостинної діяльності та критична умова ефективного використання готельного

закладу. Грамотно продумана анімація не залишає гостя без уваги, а значить, він зайнятий тим видом дозвілля, який доставляє йому задоволення, викликає емоції, формує настрої і викликає бажання повернутися в готель.

Список використаних джерел:

1. Архипов В.В. Організація ресторанного господарства. Навч. посіб. – К.: Центр учб. літ-ри; Фірма «Інкос», 2007. – 280 с.
2. Байлік С.І. Готельне господарство. Навчальний посібник. Київ: Дакор, 2009. С. 368.
3. Банько В. Будівлі, споруди та обладнання тур. комплексів. – К: Дакор , 2008
4. Готелі та інші місця для тимчасового проживання. Статистичний щорічний збірник. Київ : Держкомітет статистики України; 2019. С. 233
5. Гук Х.З. Ідентифікація концептуальних особливостей функціонування та державного регулювання розвитку готельно-ресторанного бізнесу держави. *Глобальні та національні проблеми економіки*. 2015. Вип.6. С.139.

Мальська М. П.

*д. е. н., професорка, завідувачка кафедри туризму
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Гаталяк О. М.

*асистентка
Львівський національний університет імені Івана Франка*

Ганич Н. М.

*асистентка
Львівський національний університет імені Івана Франка*

РЕСТОРАННЕ ГОСПОДАРСТВО ЯК СКЛАДОВА СФЕРИ ГОСТИННОСТІ: ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ

Сфера гостинності має тривалий еволюційний розвиток. Поступово від означення притулку для подорожніх на перше місце вийшли культурно-побутові та соціально-економічні аспекти гостинності. У взаємозв'язку з індустрією туризму вона формує єдину систему обслуговування туристів, відіграє вагому роль в економіці країни. Вона поєднує готелі, ресторани, туристичні агенції, транспортні компанії, спортивні та розважальні заклади та інші підприємства, діяльність яких спрямована на максимально повне задоволення запитів та побажань відвідувачів.

Сучасні тенденції розвитку сфери гостинності здебільшого пов'язані з глобалізацією та транснаціоналізацією світової економіки, неодноразово